

Finnar på svensk botten.

I sammanhang med de skildringar från Gotland hvilka tidigare ingått i denna tidning, tillåta vi oss i dag att ondigt gotländska tidningar anfordra ett par episoder ur badlivet i Visby, hvilka förhållanden äfven för finska läsare icke skola sakna intresse.

Såsom redan förut nämnt, hafva äfven denna sommar, liksom ofta tillförene, i Visby uppehållit sig rätt många finnar, hvilka njutit af ren hafsluft och friskt saltvatten. Och i motsats till hvad under de varmaste föregående åren varit händelsen, har sommaren därstädes i år haft att bjuda på ett i hög grad angenämt sossietetsliv, som genom lyckligt arrangerade enkla nöjen hållit humöret uppe hos badgästerna.

Bland sådana nöjen böra nämnas en utfärd till Hemsö, den från Visby utgående gotländska järnvägens tillfällvarande ändpunkt, hvarest flere arkitektoniskt smärkingsvärda kyrkor besågos; en storartad lustresa till Höglint, en vacker udde med många underbara klippformationer vidpass en mil söderom staden; en fyndigt och smakfullt arrangerad bazar till förmån för stadens "Jul-tor" ett sällskap för bekländande af fattiga barn; samt sist en "slutbal" hvarmed säsongen den 17 augusti avslutades.

Såsom alltid i Sverige voro de i badsossieteten förekommande finnarne föremål för mycken värlig uppmärksamhet från sina värlars, svenskarnes sida. Och i mån af förmåga gifvo de förä äfven uttryck af de varna känslor, som i Finland

hysas för våra grannar i väster. Den nämnda utfärden till Höglint, hvilken bjöd på flere charmanta öfverraskningar: bl. a. ett fullständigt zigenarläger i skogen och ett röfvarband med anledning af ett besök i en grotta, "Röfvar Liljas håla," illustrerades äfven af flere tal och skålar, af både muustrale och mera allvarlig natur. En af dessa föreslogs af docenten Elliot *Aspelin*, från Helsingfors, som efter en varmt hållen inledning på prosa, uppläste följande dikt, hvilken vi här återgifva efter tidningen "Gotlänningen" för den 9 augusti:

När de lifvige till de nordland,
som skydda våra ben,
steg ur vägen äfven denna strand —
det tagraste af dem.

Länge var dock landet midlungbott
i hafvets vida famn,
tills af fiskarinnor götes heromt
det våra Gotlands namn.

Långt från öster och från västerled
varor föras till den ö —
Österland och Väster möta i frid
här midt i Östersjö.

Gotlands utjärna, Visby, går nu upp
i präst, fönt, ej god,
grünner ansas äro för dess lopp
i glans af guld herodt.

Hempelpäpar som en skeg stå fram
och speda sig i sig;
kossor hit gelets och färdstasom
syns bo på Gotlands ö.

Jagokan var dock fisk, när läst, hon tog;
det haf, hvass, böjessig
brust glatt kring varandeppens bog,
hit bar och nöd en gång.

Danmarks kung, den ställe Valdemar,
han kom med nord och brand —
när han åter drog, stod blott och bar
Gotlänningen på strand.

Selder svannit hän som Visby fall
och såt bar sig förbytt;
skändligt dock man tjälja skall
den saga om på nytt.

En gård vi egnat åt förordningen,
men ej äs tyngde de glada skonen;
det lifata var ju dock Gotland kvar
och däraf njuta vi alla dar.

Än strilar Gotland bland nordlandärer,
än grönska ljudigt dess vida stränder.
Än bruser märkligt dess blåa haf
och aldrig sägs på dess fält en staf.

Än komma vänner från väster, Gater
och hälsas hjärtligt af glada röster,
än har som sträcker, den 5 så huld,
hän bjuder alla på hälsans guld.

Och låt oss därför med glas, som klinga,
åt Gotlands midt vår hyllning bringa;
dess storhet bländande var, men kort,
hvad kvar det eger ej röfvas bort!

Talet och dikten besvarades af borgmästaren *Eon*, som sade sig därtill maualdels såsom representant för Visby, dels af sitt eget hjärtas röst. Tal skildrade härpå i värtaliga uttryck Sveriges sympatier för det gamla broderlandet, särskildt vid detta tillfälle väkta af den vackra hyllning som en finsk man på svensk jord nu egnat ett stycke svensk jord. Sist föreslog tal en skäl för Finland som efter ett starkt, trefaldigt hurra tömdes i botten.

Äfven vid ett annat tillfälle uppträdde en landsman, framförande en hälsning från Finland till Sverige. Tidningen "Gotlands Allehanda," stadens och läneis fränsmade organ, förtäljer därom i sitt nummer för den 19 augusti sålunda:

"Det kulnar till löst och de flyttfåglar från andra orter, som här under sommaren sökt hälsa och vederkvickelse, börja

draga ländan. För att säga hyarandra farväl hade badsossietetens direktion i onsdags ordnat en afskedssåre i paviljongen därvid man under dans, tal och skålar tillbragte några angenäma stunder.

Bland andra föreslog redaktör *F. O. Huserberg* från Wasa en skäl för Sverige. Tal, sade sig redan tidigare hafva hos badande vänner och bekanta sökt inskräpa en stor sanning; den, att man under badtiden icke vore — fullt normal. Däri ville tal, äfven söka en förklaring till att han en somntyngd eftermiddag haft förmästenheten tro sig mottaga ett besök af Suomis genius, som så taljt honom en saga:

Långt på mon fördut min baradon
fjarran mellan vida vatten,
mellan forsars strida atrömmar,
där i vemod furan susar,
ljfrken osann står på sveden.

Bassan liksom hjarken var jag,
vemedelst som furans susning,
dock likt försen stod min längtan
fjarran hän till hafvets sköte.

Kom till mig en dag en syster,
stark och stor och mer förtären,
och när så min tro hon vunnit,
tog mig med på färder många.

Bernes följelago varit jag,
och vi länge gingo samman;
hon mig lärde goda konster:
tegar plöja, lna att bygga,
stjorda sköna nyttjesaker,
lugar stifta, midluct alka,
föret och sist mång betyd visdom.

Män vi sedan beställa fördes,
mig en lullstör makt hering,
ej han följade mitt jagont,
ville dock min kärlek vinna.

Känster stå ej att beralla
och min fyra sysser söjle,
liksom hon jag söjde äfven.

Men med plikten väl förtrogen
har mitt nya kall jag uppfyllt,
trogen varit i det lifa,
så den stores skring vunnit,
hans förtroende därjämte,
och min fräjd, min föraa fröhet
mer och mer jag vinner åter.

Se, ej mer i öde sbogar
kojans san i märker stitter.
Han fått lifa, han utåt blickar,
Ser sin framtid mot med glädje,
och hvar dag har större äger,
och hvar morgon större ljusning.

Så segan en vår förutid,
de dagar hvilka flyt,
Det gamla nu är skäpget,
så är för vandlet löst,
Men i den nya tiden
som förr på faders sätt
det unga Finland kämpar
sin kamp mot makt och rätt.

Vi smida ej oss själfrve,
ej ha vårt säll byggt,
ty våra faders liffrid,
vårt arbete det gjore tryggt.
Och än har Finland öfver
som ha det landet lärt,
som allt sitt värk, sin sträfvan
betänna egna lart.

Vi tro på Finlands framtid
Europas yngsta folk
skall ha för finnen åter
bli värdelösk bildnings folk.
Allijoner stamförändrar
bak våra stignes rätt
ann i dagen träda
att väkta Finnets sköte!

Se det är Finlands uppelit,
dess rätt lifsom dess plikt,
och denna stolta sträfvan
vi ha vårt arbete vikt.
Vi veta hvad vi vilja
och ungdoms tro är stark;
den yngsta ej blott lyves,
han står på egen mark.

Men när så Finland flyter
sitt rief i folkens led
och bildningsfrån står fjarran
på dunkel mör och bed,
så alltid rämler blicken

Men med plikten väl förtrogen
har mitt nya kall jag uppfyllt,
trogen varit i det lifa,
så den stores skring vunnit,
hans förtroende därjämte,
och min fräjd, min föraa fröhet
mer och mer jag vinner åter.

Men med plikten väl förtrogen
har mitt nya kall jag uppfyllt,
trogen varit i det lifa,
så den stores skring vunnit,
hans förtroende därjämte,
och min fräjd, min föraa fröhet
mer och mer jag vinner åter.

Men med plikten väl förtrogen
har mitt nya kall jag uppfyllt,
trogen varit i det lifa,
så den stores skring vunnit,
hans förtroende därjämte,
och min fräjd, min föraa fröhet
mer och mer jag vinner åter.

Men med plikten väl förtrogen
har mitt nya kall jag uppfyllt,
trogen varit i det lifa,
så den stores skring vunnit,
hans förtroende därjämte,
och min fräjd, min föraa fröhet
mer och mer jag vinner åter.

till väster åter om,
ty härifrån den plantan
först till oss själfrve kom.

Och än de starka haudent
med Svets stolta stam
oss äfven blöda samman
med sitt som nytta gåt fram.
I fortid som i midt
vi lifer samfäst stå,
fast annan nu är striden
och vapnen liksom.

Ty vi till löstning sträcka
vår varms, fasta hand,
det är ej vi allena,
det är vår hela land;
det är vår tack, vår kärlek,
vår minnesgoda tro,
som i den handens räckas
lifra vårt gümde bo.

Är Suomis egen tunga,
på stolt Norrlands mör
hon skall Er på vår hälsning
joruan härd och präst.
Det unga Finlands handslag
Ni vil ju mot det ta? —
Högt lefve gamla Sverige,
Hurra, hurra, hurra!

Äfven denna skäl besvarades af borgmästaren *Eon*, som under djup rörelse framhöll den glädje hvarje svensk måste känna öfver att Finland i så troget minne bevarat Sverige, och det så mycket mer som Sverige, såsom tal ytrade, från skiljemässans tid hade mycket att förbrå sig. Tro icke, så ungefär följde tals slutord, att någon svensk som satt sig in i edra förhållanden, skall kunna misskänna edra sträfvan för folkfrihet och bildning, för kulturens utbredande på finskt tungomål. Aldrig skola dessa sträfvan den dock kunna slita det blodsbånd, hvilket af älder binder svensk och finne samman. — Tal, slöt med ett, "lefve Finland!" som entusiastiskt höjdes.